

PROPOZÍCIE

Hviezdoslavov Kubín 2024
Sládkovičova Štiavnica 2024
Zechenterova Kremnica 2024

**v rámci 70. ročníka celoštátnej postupovej súťaže v umeleckom prednese
poézie a prózy Hviezdoslavov Kubín**

Regionálne kolo

**I.– V. kategória umelecký prednes detí, mládeže a dospelých a
tvorbe recitačných kolektívov a divadiel poézie
detí, mládeže a dospelých**

VYHLASOVATEĽ
A ODBORNÝ GARANT

- Organizátor:** Pohronské osvetové stredisko v Žiar nad Hronom – kultúrna inštitúcia Banskobystrického samosprávneho kraja
- Vyhlasovateľ:** Národné osvetové centrum z poverenia Ministerstva kultúry SR a Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR
- Termín a miesto:** Žiar nad Hronom (9.4.), Kremnica (10.4.), Banská Štiavnica (11.4.)

Základná charakteristika súťaží

Regionálne postupové súťažné prehliadky amatérskych recitátorov v umeleckom prednese poézie a prózy a tvorbe recitačných kolektívov a divadiel sú určené deťom, mládeži a dospelým I. až V. kategórie (vek od 7 rokov). Súťaže sú založené na dobrovoľnej činnosti žiakov, študentov, jednotlivcov a kolektívov. Napomáhajú rozvíjať ich záujmy a nadanie v oblasti prednesu a interpretácie literatúry, jazykových a rečových kompetencií. Súťažná prehliadka sa koná každý rok, nie je tematicky vymedzená.

Poslanie prehliadok

Regionálne kolá súťažnej prehliadky Sládkovičova Štiavnica, Zechenterova Kremnica a Hviezdoslavov Kubín sú základnými kolami celoštátnej postupovej súťaže a prehliadky Hviezdoslavovho Kubína pre okresy Žiar nad Hronom, Žarnovica, Banská Štiavnica. Recitátori a kolektívy svojím repertoárom a interpretáciou hlbšie spoznávajú literárne hodnoty a zoznamujú s nimi ujšiu verejnosť. Jednotlivé stupne prehliadok rozširujú a prehlbujú v súťažiacich literárne poznanie, tvorivosť, kultivujú ich jazyk, reč, zmysel pre rytmus, pestujú vzťah k slovu ako kultúrnej umeleckej hodnote. Súťažná prehliadka výrazne prispieva k vyhľadávaniu talentovaných a nadaných žiakov a študentov v oblasti umeleckého slova, vedie ich k samostatnej tvorivej činnosti, upevňuje ich záujem o sebavzdelávanie, prispieva k účelnému a efektívnemu využívaniu voľného času, podporuje ich súťaživosť. Zámerom prehliadky je aj poskytnúť priestor pre prezentáciu, konfrontáciu a tvorivý rast všetkých záujemcov o umelecký prednes.

Kategorizácia účastníkov

Zúčastniť sa môže každý neprofesionálny recitátor, záujemca o umelecký prednes a neprofesionálne kolektívy, ktoré inscenujú literárne texty.

Súťaž jednotlivcov

I. kategória

- žiaci 2. – 4. ročníka základných škôl a žiaci základných umeleckých škôl **vo veku 7 – 10 rokov**, umelecký prednes poézie minimálne 2 minúty a maximálne 5 minút,
- umelecký prednes prózy minimálne 2 minúty a maximálne 5 minút

II. kategória

- žiaci 5. – 6. ročníka základných škôl a prímy (1. ročníka) osemročných gymnázií a žiaci základných umeleckých škôl **vo veku 10 – 12 rokov**,
- umelecký prednes poézie minimálne 3 minúty maximálne 5 minút,
- umelecký prednes prózy minimálne 3 minúty maximálne 6 minút

III. kategória

- žiaci 7. – 9. ročníka základných škôl a sekundy, tercie, kvarty (2. – 4. ročníka) osemročných gymnázií a žiaci základných umeleckých škôl **vo veku 12 – 15 rokov**,
- umelecký prednes poézie minimálne 3 minúty a maximálne 7 minút,
- umelecký prednes prózy minimálne 3 minúty a maximálne 8 minút

IV. kategória

- žiaci 1. – 4. ročníka stredných škôl, 5. – 8. ročníka osemročných a bilingválnych gymnázií a ostatná nevysokoškolská mládež **do 19 rokov** vrátane,
- umelecký prednes poézie maximálne 8 minút,
- umelecký prednes prózy maximálne 10 minút

V. kategória

- študenti vysokých škôl bez ohľadu na vek, žiaci 5. – 6. ročníka konzervatórií
- **dospelí od 20 rokov**,
- umelecký prednes poézie maximálne 8 minút,
- umelecký prednes prózy maximálne 10 minút

Súťaž kolektívov

I. kategória

- detské recitačné kolektívy a divadlá poézie,
- vek účinkujúcich členov súboru **do 15 rokov**

II. kategória

- divadlá poézie a recitačné kolektívy mládeže a dospelých,
- vek účinkujúcich členov súboru **nad 15 rokov**

Podmienky účasti v súťaži

1. Súťažiaci sa do súťaže základného kola prihlasujú podľa miesta bydliska alebo školy/pracoviska. Kolektívy sa prihlasujú do regionálnych/okresných kôl podľa miesta svojho pôsobenia. Pre okresy Banská Štiavnica, Žarnovica a Žiar nad Hronom je organizátorom Pohronske osvetové stredisko v Žiari nad Hronom.
2. Súťaž sa koná v prednese slovenskej a svetovej básnickej a prozaickej (nie dramatickej) literatúry v slovenskom jazyku.
3. Recitátori a kolektívy prechádzajú všetkými stupňami súťaže s tým istým textom a s tou istou inscenáciou hry, ktorými sa prezentujú v základnom stupni súťaže.
4. Recitátor je povinný prednášať text naspamäť.
5. Recitátor môže nastúpiť do súťaže len s jedným textom.
6. Do súťaže nemožno vstúpiť s textom, s ktorým recitátor už v súťaži Hviezdoslavov Kubín vystúpil, alebo s ktorým získal umiestnenie v celoslovenských kolách iných recitátorských súťaží (Šaliensky Maťko, Beniakové Chynorany, Vansovej Lomnička, Naša Vansovej Lomnička, Timravina studnička, ... a Slovo bolo u Boha, Dilongova Trstená a ďalšie)..
7. V prípade, že **sa nemení veková kategória**, tak: recitátori, ktorí sa zúčastnili na celoštátnej súťaži a prehliadke Hviezdoslavov Kubín v predchádzajúcom roku, majú právo nastúpiť v nasledujúcom roku do súťaže v krajskom kole. Podobne tí, čo sa zúčastnili na krajskom kole, môžu nastúpiť v regionálnom/okresnom kole. Tí, čo sa zúčastnili na regionálnom kole, môžu nastúpiť do okresného kola. Tí, ktorí sa zúčastnili na okresnom kole, môžu nastúpiť do obvodného/školského kola a účastníci obvodných kôl môžu nastúpiť do školského kola súťaže.
8. Ak sa školské kolá na stredných školách nekonajú, recitátori IV. a V. kategórie majú právo prihlásiť sa do okresného kola súťaže podľa miesta bydliska alebo školy/pracoviska. V prípade, že kultúrne inštitúcie (CVČ) okresné kolá neorganizujú, recitátori IV. – V. kategórie majú právo prihlásiť sa do vyšších kôl súťaže (regionálne, resp. krajské), ale do najnižšieho kola, ktoré sa v okruhu ich pôsobenia organizuje. **Títo recitátori sa prihlasujú do súťaže samostatne prostredníctvom elektronického formulára na webovej stránke Národného osvetového centra: <http://www.nocka.sk/chcemsaprihlasit>**
9. **Podmienkou účasti jednotlivcov je elektronické spracovanie súťažného textu prednesu vo**

formáte Word, ktorý pripája ako prílohu v elektronickom prihlasovaní. V texte treba zachovať grafické členenie veršov a strof, odsekov podľa knižného alebo časopiseckého vydania. Na súťažný text je potrebné uviesť meno recitátora, autora, prekladateľa, názov a zdroj textu, prípadne upravovateľa textu a meno/á pedagóga/lektora, s ktorým recitátor na texte pracoval.

10. Do prihlášky je potrebné **uviesť meno pedagóga/lektora, ktorý recitátora na prednes pripravoval.** Nie pedagóga slovenského jazyka.
11. Súbory sa nemôžu zúčastniť na súťaži s inscenáciou, s ktorou vstúpili do inej súťaže vyhlasovanej a odborne garantovanej Národným osvetovým centrom, ani s inscenáciou, s ktorou už súťažili na Hviezdoslavovom Kubíne v minulosti.
12. Podmienkou účasti kolektívu je priloženie scenára inscenácie k prihláške s uvedením autorov a prekladateľov textov, ako aj tvorcov inscenácie.
13. **Prihlásiť sa do súťaže je možné do 31. 3. 2024** prostredníctvom elektronického formulára na webovej stránke Národného osvetového centra:
<https://www.nocka.sk/sutazeprehliadky/hviezdoslavov-kubin/>

Hodnotenie

1. Odborné poroty sa na všetkých úrovniach súťaže riadia hodnotiacimi kritériami vyhlasovateľa.
2. Odborné poroty vo všetkých kolách hodnotia prednesy najprv na internej porade, ktorej cieľom je výmena odborných názorov a vytvorenie výsledkov, následne verejne pred súťažiacimi s výchovno-vzdelávacím cieľom, odborným zdôvodnením svojho rozhodnutia a vyhlásením výsledkov.
3. Porota ďalej udeľuje len jedno 1.miesto, 2. a 3. miesto môže byť znásobené. Porota môže udeliť čestné uznania, prípadne špeciálne ceny v odôvodnených prípadoch.
4. Organizátori jednotlivých kôl súťaže zabezpečia pre recitátorov udelenie diplomov a podľa svojich možností aj udelenie cien.
5. Víťaz regionálneho kola postúpi do krajskej súťaže Sládkovičova Radvaň.

Hodnotiace kritériá pre jednotlivcov

- ✓ vhodnosť výberu textu podľa veku a typu recitátora,
- ✓ myšlienková a umelecká náročnosť predlohy,
- ✓ originalita a objavnosť predlohy,
- ✓ správne pochopenie obsahu a zmyslu textu,
- ✓ rozbor, členenie a úprava predlohy,
- ✓ vystihnutie žánrových a štýlových osobitostí textu,
- ✓ aktuálny výklad recitovaného textu,
- ✓ tvorivosť a osobný prístup recitátora,
- ✓ pôsobivosť prednesu na poslucháča.

Hodnotiace kritériá a pre kolektív

- ✓ vhodnosť predlohy podľa veku a typu recitátora,
- ✓ myšlienková a umelecká náročnosť predlohy,
- ✓ originalita a objavnosť predlohy,
- ✓ spracovanie literárnej predlohy do scenára,
- ✓ uplatnenie dramatických zákonitostí pri tvorbe scenára;
- ✓ harmónia literárnosti a dramatickosti v scenári,
- ✓ pochopenie obsahu a zmyslu predlohy a scenára,
- ✓ dramaturgia,
- ✓ jasnosť a cieľ režijnej koncepcie.

Záverečné ustanovenia

- ✓ Súťažná prehliadka nie je realizovaná s cieľom dosiahnuť zisk.
- ✓ V dôsledku nesplnenia akýchkoľvek podmienok uvedených v týchto propozíciách nemusí byť súťažiaci/kolektív prijatý do súťaže, alebo môže byť zo súťaže vyradený.
- ✓ Súťažiaci prihlásením do súťaže vyhlasuje, že berie na vedomie, že vyhlasovateľ a organizátor súťažnej prehliadky:
  - vyhotovením a/alebo použitím fotodokumentácie a/alebo videodokumentácie s jeho podobizňou nijakým spôsobom nezasahuje do práv súťažiaceho na ochranu osobnosti, ustanovených § 11 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej OZ),
  - obrazové snímky podobizní súťažiaceho budú vyhotovené a sú ako súčasť fotodokumentácie a/alebo videodokumentácie podľa predchádzajúceho bodu použité primeraným spôsobom len a výslovne na umelecké účely a/alebo tlačové spravodajstvo a z uvedeného dôvodu, v súlade s § 12 ods. 3 OZ, súhlas dotknutého súťažiaceho nie je potrebný,
  - použitie obrazových snímkov podobizní súťažiaceho podľa predchádzajúceho bodu nie je v rozpore s jeho oprávnenými záujmami.
- ✓ Súťažiaci vo veku do 18 rokov sú povinné prísť na súťaž v sprievode dospeljej osoby (pedagóga, rodiča alebo inej dospeljej osoby), ktorá chráni ich bezpečnosť a rieši ich problémy organizačného či sociálneho charakteru.
- ✓ Súťažiaci prihlásením do súťaže vyhlasuje, že jeho súťažný umelecký výkon, prípadne autorské dielo použité v rámci súťažného umeleckého výkonu nezasahuje do práv a právom chránených záujmov tretích osôb a má vysporiadané všetky práva viažuce sa k súťažnému umeleckému výkonu a/ alebo v rámci neho použitému autorskému dielu.
- ✓ Súťažiaci prihlásením do súťaže udeľuje Národnému osvetovému centru a Pohronskému osvetovému stredisku v Žiari nad Hronom bezodplatný súhlas na použitie jeho súťažného umeleckého výkonu v zmysle § 97 a nasl. zákona č. 185/2015 Z. z. autorský zákon, a to najmä, avšak nielen na vyhotovenie originálu i rozmnoženiny záznamu jeho umeleckého výkonu a sprístupňovanie záznamu jeho umeleckého výkonu verejnosti v rámci realizácie aktivít a na účely šírenia osvetovej činnosti v pôsobnosti Pohronského osvetového strediska v Žiari nad Hronom a Národného osvetového centra.
- ✓ Súťažiaci vyhlasuje, že sa oboznámil s podmienkami spracúvania osobných údajov:
  - Národného osvetového centra, ktoré je dostupné na www.nocka.sk alebo v Národnom osvetovom centre v Bratislave,
  - Pohronského osvetového strediska, ktoré je dostupné na www.osvetaziar.sk alebo v Pohronskom osvetovom stredisku v Žiari nad Hronom.
- ✓ Kompletne propozície celoštátneho kola Hviezdoslavov Kubín nájdete na <https://www.nocka.sk/sutaze-a-prehliadky/hviezdoslavov-kubin/>
- ✓ **Záväzná prihláška je potrebné vyplniť online** na <http://www.nocka.sk/sutaze-a-prehliadky/hviezdoslavov-kubin/>, v časti „Chcem sa prihlásiť“. do **31. 3. 2024**
- ✓ **Organizátori nižších kôl súťaží (CVČ) by mali označiť na postup súžiacich, ktorým bolo udelené 1. a 2. miesto v danom kole súťaže na <http://www.nocka.sk/sutaze-a-prehliadky/hviezdoslavov-kubin/>, v časti „Chcem sa prihlásiť“, do 31. 3. 2024**
- ✓ Na základe celoštátnych propozícií spracoval Mgr. Peter Albert, Pohronské osvetové stredisko, Dukelských hrdinov 321/21, 965 01 Žiar nad Hronom, tel.: 045/6781 301, e-mail: pos.divadlo@gmail.com